

Oppimisprosessin ohjaaminen, Tehtävä 3

Opetusharjoittelun suunnitelma (ohje)

Mihin oppimisprosessin ohjaamiseni perustuu?

Tarkoitus

Opetusharjoittelun tarkoituksena on kehittää opetus- ja ohjausosaamistasi käytännön työssä. Harjoittelun aikana tuet oppijoiden oppimisprosessia ja arvioit oppimisen edistymistä. Samalla saat mahdollisuuden kokeilla uusia toimintatapoja, haastaa totuttuja käytäntöjä ja rakentaa omaa pedagogista ajatteluasi.

Opetusharjoittelu voi toteutua esimerkiksi opintojaksona, kurssina, moduulina tai tutkinnon osana. Se voi sisältää ryhmäopetusta, yksilöohjausta, työelämässä oppimisen ohjausta ja/tai verkko-opintojen ohjausta.

Tavoite

Opetusharjoittelun tavoitteena on, että:

- kehität oppimisen ohjaamisen ja arvioinnin osaamistasi
- opit perustelemaan pedagogiset valintasi lähteisiin viitaten
- rakennat omaa käyttöteoriaasi oppimisen ohjaamisesta ja sovellat sitä käytännössä
- hyödynnät saamaasi palautetta oman toimintasi kehittämiseksi
- vahvistat itsearviointi- ja reflektointiosaamistasi

Tehtävä

Laadi opetusharjoittelun suunnitelma, jossa kuvaat ja perustelet oppimisprosessin ohjaamistasi lähteisiin nojautuen.

Suunnitelmassa sinun tulee:

- kuvata opetusharjoittelun kokonaisuus (mitä toteutat ja millaisessa toimintaympäristössä)
- perustella pedagogiset valintasi ja oppimisen ohjaamisen taustalla olevat pedagogiset perusteet
- pohtia, mihin oma oppimisprosessin ohjaamisesi perustuu
- rakentaa ja kuvata omaa käyttöteoriaasi oppimisen ohjaamisesta

Suunnitelman laadinnan tukena käytä ohjeen lopussa esitettyjä kysymyksiä (kohdat A-H), jotka sinun tulee kuvata suunnitelmassasi.

Lähteiden käyttö ja ohjeet

Hyödynnä opetusharjoittelun suunnittelussa:

- Ammatillisen opettajakorkeakoulun opettajaopintojen opintojaksojen sisältöjä
- Tämän opintojakson Moodlessa olevaa materiaalia
- Muuta sopivaksi katsomaasi lähdeaineistoa

Merkitse tekstiin asianmukaiset tekstiviitteet ja laadi käyttämistäsi lähteistä lähdeluettelo. Voit hyödyntää Jamkin ohjeita tekstiviitteiden ja lähdeluettelon laadinnassa.

Moodlen materiaalit löytyvät **Oppimisprosessin ohjaamisen** opintojakson arviointia koskevasta osiosta.

A. Opetuskokonaisuuden perustiedot

- Oma nimi ja yhteystiedot
- Oppilaitoksen/organisaation nimi, osoite ja opetustila tai muu oppimisympäristö (esim. verkko-oppimisympäristö)
- Opetuksen toteuttamisen päivämäärät ja kellonajat
- Oppijaryhmä
- Opetuskokonaisuuden aihe ja laajuus
- Ohjaava opettaja ja vertaisohjaajat.

B. Ammatillinen osaaminen ja sen muutos

- Mitkä globaalit, kansalliset ja alueelliset muutokset vaikuttavat työelämään ja ammattien kehittymiseen yleisesti?
- Mitkä tekijät vaikuttavat erityisesti sinun omaan ammattialaasi tai asiantuntijuusalueeseesi?
- Millaista osaamista työelämä edellyttää omalla alallasi työntekijöiltä ja asiantuntijoilta nyt ja lähitulevaisuudessa?
- Miten yrittäjyys ja yrittäjämäinen toimintatapa näkyvät omalla ammattialallasi?
- Miten opetussuunnitelmassa, tutkinnon perusteissa tai muissa ohjaavissa asiakirjoissa kuvataan alan ammatillista osaamista?
- Miten työelämän ajankohtaiset
 - a) globaalit
 - b) kansalliset ja
 - c) alueellisetosaamistarpeet näkyvät näiden asiakirjojen tavoitteissa ja sisällöissä?

C. Suunnitelman taustalla oleva teoreettinen tieto

Perehdy oppimista koskevaan teoreettiseen tietoon ja kuvaa sen avulla:

- Millainen on oma käsityksesi oppimisesta?
 - millainen on ihmiskäsityksesi
 - millainen on tiedonkäsityksesi
 - millainen on oppimiskäsityksesi

- Mitkä ovat keskeiset pedagogiset periaatteesi eli oma käyttöteoriasi?
- Miten nämä näkyvät käytännössä:
 - oppimisprosessin suunnittelussa
 - oppimisen ohjaamisessa
 - palautteen antamisessa
 - arvioinnissa
- Millaisia toimintatapoja ja menetelmiä valitset ja miksi?

D. Opetuskokonaisuuden tavoitteet ja sisällöt

- Mitkä ovat opettamasi opetuskokonaisuuden osaamistavoitteet?
- Miten tavoitteet liittyvät laajempaan kokonaisuuteen (esim. tutkintoon, tutkinnon osaan, moduuliin)?
- Mitä opiskelija osaa opetuskokonaisuuden suoritettuaan?
- Millaisilla sisällöillä osaamistavoitteet saavutetaan?
(Hyödynnä opetussuunnitelmaa, tutkinnon perusteita tai muita ohjaavia asiakirjoja.)

E. Orientaatioperustan laatiminen

Orientaatioperusta auttaa oppijaa hahmottamaan, mitä ollaan oppimassa ja miten asiat liittyvät toisiinsa.

- Miten havainnollistat opetettavia sisältöjä oppijoille?
- Miten rakennat orientaatioperustan, joka auttaa:
 - hahmottamaan kokonaiskuvaa
 - tunnistamaan olennaiset asiat
 - yhdistämään yksityiskohdat kokonaisuuksiksi
- Laadi orientaatioperusta esimerkiksi:
 - kaaviona
 - kuviona
 - ajatuskarttana
 - tai muuna oppijoille ja ammattialalle sopivana esitystapana
- Liitä orientaatioperusta opetuskokonaisuuden suunnitelmaan.

F. Oppijoiden lähtökohdat, moninaisuus ja oppimista edistävä ilmapiiri

- Millaisia oppijoita opetusryhmässäsi on?
 - keitä he ovat
 - minkä ikäisiä he ovat
 - mikä on heille tyypillistä elämänvaiheen ja kehityksen näkökulmasta
- Mikä on opiskelijaryhmän ammatillisen kehittymisen vaihe ja miten huomioit sen opetuksessasi?
- Miten huomioit opiskelijoiden erilaisuuden ja yksilölliset oppimisen edellytykset?
- Miten havainnoit ja tunnistat opiskelijoiden erilaisia tarpeita ja hyödynnät näitä havaintoja pedagogisissa valinnoissasi?
(Esim. päivä- ja monimuotototeutus.)
- Miten tuet opiskelijoiden henkilökohtaisia oppimispolkuja?
- Miten toteutat opetusta niin, että se tukee osallisuutta ja yhdenvertaisuutta?
- Miten edistät ryhmäytymistä, vuorovaikutusta ja myönteistä oppimisilmapiiriä?

G. Oppimisen ohjaamisen ja arvioinnin menetelmät

- Millaisia opetus-, ohjaus- ja arviointimenetelmiä käytät?
(Perustele valinnat teoreettisen tiedon avulla, ks. kohta C.)
- Millaisia oppimisen tekoja opiskelijat tekevät saavuttaakseen osaamistavoitteet?
- Miten opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta oppimisen aikana?
- Missä vaiheissa opiskelija tarvitsee erityisesti ohjaavaa palautetta?
- Kuka antaa palautetta?
 - opettaja
 - vertaisopiskelija
 - automatisoitu palaute (esim. verkko-oppimisympäristössä)
- Miten ohjaat opiskelijoiden kriittistä ja kehittävää ajattelua?
- Miten tuet oppijälähtöisyyttä, yhteistoiminnallisuutta ja oppimaan oppimisen taitoja?
- Mitä opetusteknologisia ja verkkopedagogisia välineitä käytät oppimisen tukena?
- Miten hyödynnät erilaisia oppimisympäristöjä (esim. verkko, työelämä, simulaatiot)?
- Onko opintojakso saavutettava kaikille opiskelijoille?
- Miten työelämlähtöisyys näkyy opetuksessa?
- Millaista arviointiaineistoa keräät osaamisen arviointia varten?
- Milloin ja miten opiskelijat tutustuvat arviointikriteereihin?
- Miten toteutat osaamisen arvioinnin käytännössä ja hyödynnät arviointikriteereitä (esim. opetussuunnitelmat, ePerusteet)?
- Miten opiskelijoidesi itsearviointi ja/tai mahdollinen vertaisarviointi toteutuvat?

H. Oppimisprosessin eteneminen

Kuvaa, miten hyödynnät kohdassa C esitettyä teoreettista tietoa oppimisprosessin suunnittelussa, ohjaamisessa ja arvioinnissa.

- Miten ohjaat oppijoita etenemään kohti osaamistavoitteita?
- Miten vaiheistat oppimisprosessin niin, että se tukee sekä yhteisöllistä että yksilöllistä oppimista?
- Millaisia oppimistehtäviä opiskelijat tekevät käytännössä?
(Esim. lukeminen, ideointi, tiedonhaku, soveltaminen, ryhmätyö, keskustelu, kokeilu, käytännön harjoittelu, case-tehtävät.)
- Onko oppimistoiminta aktiivista, monipuolista ja vaihtelevaa?
- Miten oppimisprosessin eteneminen tukee osaamisen kehittymistä?

- Mitä materiaaleja ja aineistoja käytetään?
 - ovatko ne monipuolisia
 - helposti saatavilla
 - selkeitä ja tarkoituksenmukaisia
- Miten tuet oppijoiden keskittymistä ja oppimisvireyttä?
 - toiminnallisuus
 - liikkuminen
 - tauottaminen